

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.250/2019/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. január hó 30. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. május hó 24. napján kihirdetett 1.B.400/2018/60-I. számú ítéletét az I.r. és a II.r. vádlott tekintetében **megváltoztatja.**

Az ítélet bevezető részéből a 2018. szeptember hó 14, szeptember hó 19, december hó 12, december hó 14, és 2019. február hó 8-i hatánapokra utalást mellőzi, a 2018. április hó 24-i hatánap évszámát 2019. évben jelöli meg.

Az I.r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményeit közvetett tettesként elkövetett 1 rb. költségvetési csalás büntettének minősíti. (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a)

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott büntetés szabadságvesztés, melynek végrehajtási fokozata börtön.

Az I.r. vádlottat a gazdasági társaság vezetői tisztségétől 5 (öt) évi időtartamra eltiltásra is ítéli.

A közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekinti kiszabottnak.

Az I.r. vádlott esetében a folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1), (4) bekezdés), a 9 rb. - 2 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette (1978. évi IV.tv. 310.§ (1), (3) bekezdés), adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1) és (2) bekezdés) miatt indult büntetőeljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A II.r. vádlott esetében a 2 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV.tv. 310.§ (1), (3) bekezdés) miatt indult büntetőeljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A bűnjelként lefoglalt, a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala Bűnjel Csoportjánál Bj.I/998/2011. tételszám alatt 1., 7. és 8. sorszáma alatt kezelt Kftl. lenyomatú bélyegzőket elkobozza, a 2. tételszám alatti menetlevél tömb, tehergépkocsi menetlevél (99 lap), a 3. alatti szállítólevél tömb (88 lap), a 4. alatti egyszerűsített készpénzfizetési számlatömb, az 5. alatti kiadási pénztárbizonylat (46 lap), a 6. alatti számlatömb (147 lap), a 9. alatti számlatömb (148 lap) és a 10. alatti fuvarlevél tömb (33 lap) lefoglalását megszünteti és iratok közt kezelését rendeli el.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztály I. által a 01000-1158/2009. számú bűnügyben a Zrt1-nek az MKB Bank Zrt. Pécsi Bankfióknál számlaszámú bankszámláján helybenhagyással lefoglalt 25.440.480,- forint lefoglalását megszünteti és azt kiadni rendeli a Zrt1-nek.

Egyebekben az ítéletet az I.r. és a II.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A Fővárosi Törvényszék megismételt eljárásban az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 7 rb költségvetési csalás büntettségében, mint közvetett tettest (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, 2 esetben (5) bekezdés b) pont, 3 esetben (4) bekezdés b) pont, 1 esetben (3) bekezdés a) pont, egy esetben (3) bekezdés b) pont), csalás büntettségében (Btk.373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont), közokirat-hamisítás büntettségében mint felbujtó (Btk.342.§ (1) bekezdés c) pont), valamint 8 rb - 6 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk.345.§), ezért halmazati büntetésül 7 év börtönbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztésből annak kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt oly módon, hogy egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek, négy napi házi őrizet egy napi szabadságvesztésnek felel meg. A folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1), (4) bekezdés), a 9 rb - 2 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1),(3) bekezdés) és adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1) és (2) bekezdés) miatt indult büntetőeljárást megszüntette.
- [2] A II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki adócsalás büntettségében mint bűnsegédet (1978. évi IV.tv.310.§ (1) és (2) bekezdés), folytatólagosan elkövetett csalás büntettségének kísérletében mint bűnsegédet (1978. évi IV.tv.318.§ (1) (5) bekezdés a) pont), közokirat-hamisítás büntettségében (1978. évi IV.tv.274.§ (1) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 6 hó börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottat a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól mentesítette.
- [3] II.r. vádlott esetében a 2 rb folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310.§ (1),(3) bekezdés) miatt indult büntetőeljárás megszüntette.
- [4] A III.r. vádlottat 2 rb adócsalás büntette, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette kísérlete, 2 rb - egy esetben folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Vele szemben a 4 rb. - 2 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette miatt indított büntetőeljárást megszüntette.
- [5] A IV.r., az V.r., a VI.r., a VI.r., a VIII.r. és a IX.r. vádlottat folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége vádja alól felmentette.
- [6] A IV.r., az V.r., a VI.r. vádlottakkal szemben 1 rb. adócsalás büntette miatt, a VI.r., a VIII.r. és a IX.r. vádlottal szemben 2 rb. adócsalás büntette miatt indított büntetőeljárást megszüntette.
- [7] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról, a Zrt1. magánfél által bejelentett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította, figyelmeztette a magánfelet, hogy a zár alá vett ingatlan zár alá vételét feloldja, ha a magánfél az ítélet jogerőre emelkedésének napjától 60 nap alatt nem igazolta, hogy igényét érvényesítette. Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [8] Az ítélet ellen az ügyész az I.r. vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében, a III.r., a IV.r. az V.r., a VI.r., a VII.r., a VIII.r. és a IX.r. vádlott terhére a felmentésük miatt, bűnösségük megállapítása és velük szemben büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. Az ítéletet a II.r. vádlott tekintetében tudomásul vette.
- [9] Az I. és II.r. vádlottak és védőik elsősorban felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést. A III.,IV.,V.,VI.,VII., VIII. és IX.r. vádlottak és védőik az ítéletet tudomásul vették.

- [10] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.82/2019/9. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. A III.,IV.,V.,VI.,VII.,VIII. és IX.r. vádlottak tekintetében bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta. A Fővárosi Ítéltábla 2019. szeptember hó 5. napján átiratban tájékoztatta e vádlottakat arról, hogy az elsőfokú ítélet velük szemben jogerőre emelkedett.
- [11] A fellebbviteli főügyészség átiratában az I. és II.r. vádlottak védőinek fellebbezését nem tartotta alaposnak.
- [12] A bejelentett fellebbezések alapján teljes körű felülbírálatot tartott szükségesnek, a Be.598.§ (2) bekezdése alapján tanácsülés kitűzését kérte. Bejelentette, hogy nyilvános ülés megtartása esetén azon az ügyészség nem kíván részt venni.
- [13] Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta, a bizonyítékokat felsorolta, azokat okszerűen értékelte, mely tevékenységéről számot is adott. Értékelő tevékenysége során figyelemmel volt a Be.7.§ (4) bekezdésében írt alapelvekre, mely szerint a minden kétséget kizáróan nem bizonyított tény a vádlottak terhére nem lehet értékelni.
- [14] A tényállást megalapozottnak, felülbírálatra alkalmasnak tartotta.
- [15] Az ügyészi álláspont szerint a törvényszék részletesen és logikusan megindokolta, hogy a tényállást mely bizonyítékokra alapítottan állapította meg, mellyel egyetértett. A megállapított tényállásból okszerűen következtetett az I. és II.r. vádlott bűnösségére, és cselekményeik minősítése döntő többségben törvényes. Helyesen ismerte fel a törvényszék, hogy az I.r. vádlott esetében az elbíráláskori törvényt kell alkalmazni, míg a II.r. vádlott tekintetében az elkövetéskori jogszabály az irányadó. Törvényes döntését kellően meg is indokolta.
- [16] A minősítés az I.r. vádlottat érintően szorul megváltoztatásra. A törvényszék a költségvetést károsító bűncselekmény rendbeliségében tévedett. Azért minősítette e cselekményeket 7 rb.-nek, mert az I.r. vádlott 7 különböző cég adóbevallásával összefüggésben károsította meg a költségvetést.
- [17] Az EBD 2017.B.13. számú eseti döntésben kifejtettek szerint a költségvetési csalás büntette az azzal érintett adónemek, bevallási időszakok számától függetlenül törvényi egység. Teljesen közömbös, hogy a terheltek az elkövetési magatartást hány adójogviszonyban tanúsították. A törvényhozó deklarált célja a költségvetési csalás törvényi tényállásának megalkotásával az volt, hogy törvényi egységet képezzenek a különböző adónemek kapcsán elkövetett cselekmények, ezért valamennyi, a költségvetést károsító magatartást egy bűncselekmény tényállása alá vonta. Ugyanazon tettes költségvetési csalási cselekményei - függetlenül attól, hogy azt hány gazdasági társaság keretében valósította meg - egy rendbeli egységet képeznek.
- [18] A BH 2015.178. számú jogeset szerint törvényi egységet csak törvényi tényálláson belüli magatartás, tehát tettesi cselekmény teremt. A tettesi cselekményen belül azonban nincs jelentősége annak, hogy annak melyik típusa, közvetlen vagy közvetett, vagy társtettesi. Erre figyelemmel I.r. vádlott költségvetést károsító cselekményeit egységesen 1 rb. a Btk.396.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző az (5) bekezdés a) pont szerint minősülő különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettként kell minősíteni. Az is megállapítható, hogy a 2. tényállási pontnál az I.r. vádlott a Kft2. ügyvezetője is volt, amely tekintetében közvetlen tettes volt.
- [19] Kifejtette az ügyészség, hogy a felmentést célzó fellebbezések nem vezethetnek helyes tényállás mellett eredményre, mert a bizonyítékok felülmérlegelése a másodfokú eljárásában nem lehetséges.

- [20] A törvényszék a büntetés kiszabás körében irányadó körülményeket mindkét vádlott tekintetében maradéktalanul feltárta.
- [21] Az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés arányban áll a cselekmények súlyával, ugyanakkor az I.r. vádlott a cselekmények egy részét gazdálkodó szervezet vezetőjeként, e tisztségét felhasználva gátlástalanul követte el, így méltatlanná vált arra, hogy a jövőben esetleg újra ilyen tisztséget töltsön be. Indokoltnak tartotta vele szemben a gazdálkodó szervezet vezető tisztségének betöltésétől eltiltását.
- [22] A járulékos rendelkezéseket mindkét felülbírálattal érintett vádlott esetében törvényesnek találta.
- [23] Az ügyészi álláspont szerint a vádlottak és védőik részéről másodlagosan a büntetések enyhítésére irányuló fellebbezések nem vezethettek eredményre, mert bármely fokú enyhítés már ellentétben állna a büntetési célokkal.
- [24] Megjegyezte, hogy a törvényszék indokolatlanul rendelkezett az I. és II.r. vádlott esetében a megjelölt bűncselekmények miatt az eljárás megszüntetéséről. Az alapügyben történt ügyészi vádelejtésre figyelemmel az akkor eljáró elsőfokú bíróság az érintett bűncselekmények vonatkozásában a büntetőeljárást megszüntette, mely rendelkezés ellen az arra jogosultak nem jelentettek be fellebbezést, ezért az ítéletábra felülbírálatot a részjogerőre tekintettel mellőzte, az a továbbiakban már nem képezte a vád tárgyát.
- [25] Indítványozta, hogy az ítéletábra a törvényszék ítéletét az I.r. vádlott tekintetében a minősítés körében a fentebb leírtak szerint változtassa meg, I.r. vádlottat tiltsa el a gazdasági társaság vezető tisztségének betöltésétől meghatározott időtartamra, mellőzze a vádelejtésre figyelemmel a büntetőeljárás ismételt megszüntetését, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. és II.r. vádlottak tekintetében hagyja helyben.
- [26] A Fővárosi Ítéletábra az ügyet tanácsülésre tűzte, a törvényes határidőn belül nyilvános ülés kitűzését senki nem kérte. Az I.r. vádlott a tanácsülés kitűzéséről és a nyilvános ülés kérésének lehetőségéről a tájékoztatást 2019. október hó 18. napján átvette, december hó 9. napján kelt, december hó 12. napján érkezett beadványában tárgyalás kitűzését kérte, indítványozta a Balassagyarmati Törvényszék 3.B. 72/2011. számú ügyiratának beszerzését, az NNI alkalmazásában álló nyomozó tanúkénti kihallgatását. Kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mert nem volt törvényes a vád, nem volt pontosan körülírt tényállás, ezért az eljárást meg kellett volna szüntetni. Nincs pontosítva az elkövetési érték, nincs leírva a tettesi pozíció. Adóhiány nem volt. Sem a C., sem a P. szerepe nem tisztázódott az eljárás során, a nyomozás, bizonyítás hiányos volt. A nyomozás meg sem kísérelte kideríteni a cselekmény elejét és végét, logikailag nem zárt és nem képez egységet. Nem derítették fel a nyomozók, ki volt a finanszírozó, hol volt a tőke és a profit. Sérelmezte, hogy bűnössége a többi vádlott vallomása alapján került megállapításra, akikkel nem is állt kapcsolatban. A nyomozás nem terjedt ki tanú1. szerepének tisztázására. A nyomozóhatóság nem ellenőrizte tanú1. és tanú2. telefonos listáját, hány alkalommal és mikor beszéltek egymással. A bíróság figyelmen kívül hagyta tanú3. vallomását, aki megerősítette tanú1. irányító szerepét az ügyben. Nem tisztázták annak a több 100.000.000 forintnak az eredetét, amelyre a cselekményekhez szükség volt. Kérte, hogy balassagyarmati ügyében tett nyomozati vallomásait az ítéletábra szerezzék be, amely azt bizonyítja, hogy már akkor beszámolt tanú1. szerepéről. Az NNI-től is megkeresték, hogy segítsen a nyomozásban. Tanú4. csak azért tett rá terhelő vallomást, mert jó ötletnek tűnt és erre tanú4. kérte. Tanú4. is megváltoztatta a tárgyaláson a vallomását, mégsem indultak eljárások. Az egyesített vád kapcsán előadta, hogy nem derült ki, hogyan követhette el a cselekményt, amikor az elkövetési időszak jelentős részében előzetes letartóztatásban volt. A vád szerint ő volt a felbujtó,

tanú5. a végrehajtó. Tanú5., tanú7. és tanú8. cselekvőségére fény derült, de tanú5. felmentésre került. Tanú9. is megváltoztatta a vallomását, mégsem indult ellene eljárás. Hamisan tanúskodott tanú10. is.

- [27] Kérte, hogy amennyiben az ítélet hatályon kívül helyezésére az ítéletábra nem lát lehetőséget, mentse fel a vádak alól, harmadsorban a büntetést jelentősen enyhítse. Kérte a jelentős időmúlás, a 2 kiskorú gyermekről gondoskodás, beismerő vallomás, büntetlen előélet nagy nyomatékka történő figyelembe vételét. Véleménye szerint az ítélet belső arányossága is hiányzik, mert egyik vádlott sem kapott letöltendő büntetést, csak ő.
- [28] Figyelemmel arra, hogy a Be.598.§ (5) bekezdése alapján a határidő elmulasztása miatt igazolásnak sincs helye, tárgyalás kitűzését pedig az ítéletábra nem tartotta indokoltnak, a Be.598.§ (2) bekezdése alapján tanácsulést tartott.
- [29] Az ítéletábra megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. A megismételt eljárásra a másodfokú bíróság által előírtakat figyelembe vette, a szükséges bizonyítást lefolytatta. További bizonyítás felvételét az ítéletábra sem tartotta szükségesnek. A Balassagyarmati ügyiratból az ítélet rendelkezésre állt, abból az I.r. vádlott nyomozati nyilatkozata is megismerhető volt, további iratanyag beszerzése nem volt szükséges. Nem vitte volna előre a bizonyítási eljárást az NNI alkalmazásában álló tanú11. nyomozó tanúkenti kihallgatása sem, hiszen az eljárás nyomozati szakaszában történt esetleges egyeztetések az ügy szempontjából nem bírtak relevanciával. Az ügyészség az I.r. vádlottal szemben vádat emelt, a vádlott szinte valamennyi vallomásában előadta az általa tanú1. néven ismert, de több vezetéknevű személy szerepét, mellyel saját büntetőjogi felelősségét kívánta hárítani. Az elsőfokú bíróság e körben tett vallomásait a további bizonyítékokkal egybevetve értékelte, és e nyilatkozatot nem tartotta alkalmasnak arra, hogy az I.r. vádlott felmentését, vagy felelőssége enyhébb megítélését eredményezze. Tanú1-el szemben nem történt vádemelés, tanúként szerepelt az ügyben, felelősségével az elsőfokú bíróság nem foglalkozhatott. A korábban eljárt ítéletábrai tanács (I.Bf. 271/2017/21. számú ítélet) a hatályon kívül helyező végzésében utalt arra, hogy az I.r. vádlott tekintetében csupán azért indokolt a korábbi ítélet hatályon kívül helyezése, mert cselekménye a felmentett vádlottak cselekményével oly mértékben összefügg, amely reá nézve is az ismételt eljárást indokolja, illetve az indokolás volt hiányos. A büntetőjogi főkérdés eldöntése szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy a cselekmény eleje és vége, valamennyi részlete fel lett-e derítve, illetve annak sincs büntetőjogi relevanciája, hogy kinek volt tőkéje a cselekmény elkövetéséhez, és kinél realizálódott a hasznon vagy annak egy része. A vád törvényessége nem kérdőjeleződik meg, mert azt vádlói legitimációval rendelkező ügyészség emelte, a vád törvényes kellékei rendelkezésre álltak, a cselekmények szükséges mértékű leírása az ügyészség részéről megtörtént. Nem fog helyt az a vádlotti állítás, miszerint nem volt konkrét cselekmény leírva. A védekezési szabadsága nem csorbult, pontosan megismerhető volt számára, hogy milyen cselekmények kapcsán fejthette ki védekezését, mely jogával élt is az eljárásában.
- [30] A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján teljes, az iratoknak megfelelő és logikai hibától is mentes történeti tényállást állapított meg, mely a másodfokú felülbírálat alapját képezte a Be 591.§ (1) bekezdése szerint.
- [31] Az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján az ítéletábra a személyi részben az előző elítélésre vonatkozó adatot, mely elírás, javítja. Az I.r. vádlottat helyesen a Balassagyarmat Törvényszék a 3.B.72/2011/36. számú ítéletével marasztalta. A vádlott e büntetést 2018. május hó 13. napjától 2019. június hó 29. napjáig töltötte, ezt követően foganatban vették rajta a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.VI.-VII.34.153/2004. számú ügyében kiszabott 1 év 2 hónap tartamú szabadságvesztés

büntetést, melyet 2020. augusztus hó 28. napjáig fog tölteni. (Ezen adatok rögzítése azért szükséges, mert a vádlottal szemben elrendelt letartóztatás az elsőfokú ítélet meghozatalát követően nem került foganatba vételre, a vádlott azonnal megkezdte jogerős szabadságvesztés büntetéseinek töltését, melyet jelenleg is tölt.)

- [32] A II.r. vádlott a jelen ügyben elbírált cselekmények után két alkalommal került marasztalásra:
- [33] A Szegedi Járásbíróság a 2015. július 14. napján 32.B.2035/2011/141. számú ítéletével a 2008. október hó 2. napján elkövetett 2 rb. jelentős kárt okozó csalás büntette, 2 rb. hamis magánokirat felhasználásának vétsége és 3 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt 1 év 3 hó börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.
- [34] 2) Az Egri Járásbírósága 2016. április hó 12. napján jogerőre emelkedett 26.Bpk. 111/2016/2. számú határozatával a 2015. június hó 20. napján elkövetett sikkasztás vétsége miatt 8 hó fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 1 év 6 hónap időtartamra felfüggesztette.
- [35] Az ítélet megállapította, hogy szemben az I.r. vádlott érvelésével a megalapozott tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok rendelkezésre álltak, melyeket az elsőfokú bíróság szűkszavúan ugyan, de felsorolt és többnyire értékelt. Bizonyíték értékelő tevékenysége során logikai hibát nem ejtett. Szükséges azonban további bizonyítékok megjelölése is.
- [36] Hivatkozott ugyan az ítélet 41. oldalán tanú2. volt III.r. és tanú6. korábbi XIV.r. vádlott tanúvallomásaira, akiket a hatályon kívül helyező végzés előírásának megfelelően kihallgatott, és akiknek vallomása lényegi részét az ítéletben ismertette, de csupán három mondatban említette tanú8., tanú12. és tanú13. tanúk nyilatkozatait, mint akik a fenti vallomásokat alátámasztották.
- [37] Tanú13. felolvasott vallomásában elmondta, hogy hogy 3-4 gazdasági társaságnak volt ügyvezetője, többek között a Bt-1-nek. E kft. tagja volt még tanú6. is, aki régi ismerőse. A cég bankszámlái felett csak neki volt rendelkezési joga, kivéve 2007-2008-ban, amikor a két banknál is nyitottak számlát, amelyet meghatalmazottként tanú2. kezelt. Tanú2. ismertette meg az I.r. vádlottal, aki közölte, hogy élelmiszer-nagykereskedelem céljából lenne szüksége közvetítő tevékenységet végző emberre. Ezt a tevékenységet elvállalta a cég nevében, ehhez kapcsolódó kérés volt számla nyitása. Mivel teljeskörű rálátása nem volt a tevékenységre, és tanú2. vállalta a teljes ügyintézés, valamint az I.r. vádlottal történő kapcsolattartást, ezért adott neki meghatalmazást a számlák felett. I.r. vádlott ajánlata az volt, hogy hogy számlánként vagy szállítmányonként 20-20.000 forintos árat kínál a közreműködésért. Alkalmanként tanú2. adott neki 40-50.000 forint körüli összegeket. tanú2-től tudja, hogy tanú8. is valamelyik bankban befizető volt, de hogy ez pontosan mit jelent, nem értette. A tárgyaláson elmondta azt is, hogy abból gondolta, hogy tanú2. megbízója I.r. vádlott, hogy mert az első megbeszélésen nem tanú2., hanem I.r. vádlott beszélt, úgy adta elő, hogy ő rendelkezik ezekkel a kapcsolatokkal, ő tudja az árut megszerezni, és a vevői oldalt is. II.r. vádlottat ismerte, mint tanú2. régi ismerőst, tanú6. is ismerte, ő mutatta be tanú2-nek.
- [38] Tanú12. felolvasott vallomásában (a 37. számú jegyzőkönyv 20. oldalán neve tévesen említve a felolvasott vallomásánál nyilvánvaló elírás miatt) elmondta, hogy 7 éve hajléktalan, nincs állandó munkája és bejelentett lakcíme. Egy régi barátja, tanú2-ként mutatta be I.r. vádlottnak két éve, mely egy ügyvédi irodában zajlott. Nem volt pénze, ezért vállalta, hogy átvegye I.r. vádlottól a Kft2-t, ezért 100.000 forintot kapott volna I.r. vádlottól. Tanú2-vel együtt elment egy pesti ügyvédi irodába, itt volt I.r. vádlott és a Z... nevű férfi. Ő lett a cég átvételekor a társaság tagja. A papírokat el sem olvasta, mert sietni kellett. Tanú2-től kapott 60.000 forintot. I.r. vádlott azt mondta, addig amíg minden nincs rendben, nem akarja a teljes 100.000 forintot odaadni. A jelen lévő Z. is kapott pénzt tanú2-től. Az ügyvédi irodába többször vissza kellett menni, mert a papírok nem voltak rendben,

ezen alkalmakkor már tanú2. volt jelen. Ezután a kft2-vel kapcsolatban senki nem kereste. Számlát, papírt, bevallást, szerződést nem írt alá, banki közreműködésre nem kérték fel.

- [39] Tanú8. tanú felolvasott vallomásában alátámasztotta tanú2. vallomását, neki a volt III.r. vádlott ugyanazt mondta el, mint amit tanú6. a vallomásában, véleménye az volt, hogy a folyamatot I.r. vádlott irányította, folyamatosan utasításokat adott tanú2-nek, hogy mikor, kinek a nevére kell számlát kiállítani, hová küldjék, a tanú a a cég új pénzbefizetője lett. A tanú elmondta, hogy állított ki számlát a Bt1., a Kft2. és a kft1. nevében is, ezeket mindig Farkas Attila kérésére állította ki, aki utasítással látta el őt.
- [40] Az I.r. vádlott védekezését cáfolja a II.r. vádlott vallomása is, aki tanú2. egybehangzóan adta elő, hogy tanú2. kérte meg arra, hogy alapítsa meg a Bt2-t, de őt az I.r. vádlott mozgatta, és az I.r. vádlott volt az, aki a céggel kapcsolatos utasításokat adta tanú2-nek, hogy mi legyen a számlán, és mikor mennyi pénzt kell felvennie.
- [41] Tanú4. volt XII.r. vádlott pedig elmondta felolvasott nyomozati vallomásában, hogy a Kft3. éppolyan fantom cég volt, mint a Bt2, amely csak arra kellett, hogy legalizálja a Kft4-től megvásárolt áruk eredetét. Tanú4. a tárgyaláson vallomása egyes részleteit visszavonta és próbálta I.r. vádlottat menteni, de nyomozati vallomása valóságtartalmát a lehallgatott beszélgetés is alátámasztotta.
- [42] Tanú6. volt vádlott-társ elmondása szerint a Bt3-at tanú4. hozta tanú2-nek, ez is I.r. vádlottnak számlázó és a számlák alapján a bankszámlára érkező pénzfelvételt biztosító cég lehetett.
- [43] Hivatkozni szükséges a titkos információgyűjtés során keletkezett telefonbeszélgetésekre is, mint releváns, az I.r. vádlott védekezését cáfoló bizonyítékokra.
- [44] A lehallgatási anyagok alátámasztják, hogy nem a soknevű, I.r. vádlott által tanú1-ként ismert személy irányította I.r. vádlottat, illetve bizonyíték arra, hogy az I.r. vádlott volt a bűncselekmények irányítója, szervezője.
- [45] Az első fokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytállóan értékelte ítélete 45-46. oldalán. az I.r. vádlott tevőlegességét elsősorban tanú2. volt III.r. vádlott, tanú6. volt XIV.r. vádlott, valamint a fentebb és az ítélet 42-44. oldaláig felsorolt tanúk vallomása, a titkos információgyűjtés eredménye, az okirati bizonyítékok és szakértői vélemények maradéktalanul alátámasztották.
- [46] A 8. tényállási pontot illetően (csalás büntettként értékelt cselekmény) a törvényszék ugyancsak igen rövid indokolást adott. Rögzítette, hogy az okirati bizonyítékok, a lefoglalás adatai, a tanúvallomások és a titkos információgyűjtés anyaga is cáfolják I.r. vádlott védekezését.
- [47] Az ítélet tábla az alábbiakkal egészíti ki az indokolást:
- [48] A lehallgatott beszélgetések egyértelműen cáfolják vallomását. Felismerte a korábbi gyakorlat alapján, hogy már ki sem kellett fizetnie az árut, megszerezheti úgy is, hogy swift igazolások kerülnek hamisításra.
- [49] I.r. vádlott bűnösségét támasztja alá tanú8. tanúvallomása, aki számot adott arról, hogy I.r. vádlott kérésére számlákat állított ki a Kft1. nevében is. tanú14. és tanú15. tanúk pedig vallották, hogy hogy a Kft1. nevében I.r. vádlott járt el. Releváns az igazságügyi szakértő véleménye is, aki az I.r. vádlottól lefoglalt pendrive tartalmát elemezve megállapította, hogy annak egyik mappájában 3 darab bescannelt bankforgalmi irat volt, amely között különbség csak a pecsét és az aláírások

elhelyezésében mutatkozik. Az iraton a cég és az Kft4. is szerepel. Mindez egybevág a lehallgatott anyagokkal, és cáfolja I.r. vádlott védekezését.

- [50] Ami az I.r. vádlott védekezését illeti, miszerint letartóztatásban volt, ezért nem tudta elkövetni a cselekményt, a fentiekén kívül annak rögzítése szükséges, hogy letartóztatása után a szállítások folytatódtak a Kft4-től, ahol csak az I.r. vádlott kaphatta meg az árut, csak ő vagy megbízottja tudta produkálni a hamis swift igazolásokat, mert neki volt erre mintája, azt tanú16. volt II.r. vádlottól kapta, hogy azok alapján átszerkesztéssel a későbbiek során dolgozhasson. (Tanú16. e vádpontban nem vádolta az ügyészség, de a lehallgatások anyagából ez egyértelműen megállapítható.) Tanú9. tanú elmondta, hogy az I.r. vádlottnak dolgozott, az ő utasításit kellett követnie, arra is egyértelműen nyilatkozott, hogy az I.r. vádlott a börtönből is irányította az ügyletet, élettársán tanú5. keresztül is. Az ítélet 44. oldalán foglalkozott a törvényszék a fentieket alátámasztó okirati bizonyítékokkal, szakértői véleménnyel, melyek I.r. vádlott bűnösségét ugyancsak alátámasztották.
- [51] Az I.r. vádlott által a fellebbezés indokolásában írtak nem fognak helyt. A terhelő bizonyítékok olyan zárt láncolatot alkotnak, amely alapján kizárt a másként történés lehetősége. A költségvetést ért vagyoni hátrány az okirati bizonyítékokból, szakértői véleményekből megállapítható. Figyelemmel arra, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak találta, a bizonyítékok felülmérlegelésére pedig ez esetben a másodfokú eljárásban nincs mód, a felmentést célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek. Nem látott lehetőséget a másodfokú bíróság II.r. A II.r. vádlott felmentésére sem, aki a cselekményt nem tagadta, elismerte bűnösségét. Nyilatkozatát alátámasztotta tanú2. volt III.r. vádlott, valamint az okirati bizonyítékok. A másodfokú bíróság büntethetőséget kizáró okot, tévedést, kényszert, fenyegetést nem tudott megállapítani a vádlottak esetében.
- [52] A megalapozottan megállapított tényekből az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett az I. és II.r. vádlott bűnösségére, a cselekmények minősítése többnyire helytálló.
- [53] Helyes a törvényszék indokolása atekintetben is, hogy az I.r. vádlott esetében az elbíráláskori törvény kedvezőbb, különösen a szabadságvesztésből engedélyezhető feltételes szabadságra bocsáthatóság kedvezőbb szabályozása miatt. Ugyanakkor a II.r. vádlott tekintetében az új törvény nem kedvezőbb, mert cselekményét az üzletszerűség megállapíthatósága miatt súlyosabban kellene minősíteni, mely súlyosabb büntetési tételt is vonna maga után. Bár az I.r. vádlott cselekményei is nyilvánvalóan üzletszerűen elkövetettek, ez esetben a cselekmény szigorúbb minősítését már nem eredményezi, mert a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettét az üzletszerűség már nem minősíti tovább.
- [54]ár az elsőfokú bíróság írásbeli indokolást a cselekmények rendbeliségét illetően nem adott, az ítélet szóbeli indokolása során jegyzőkönyvbe foglaltak alapján adott számot arról, hogy a költségvetést károsító cselekmények esetében a rendbeliséget az ÁFA visszaigénylő cégek számához igazította.
- [55] Az ítélőtábla a költségvetést károsító cselekmény rendbelisége tekintetében az ügyészi álláspontot osztotta. Figyelemmel arra, hogy az I.r. vádlott közvetett tettesként, a 2. tényállás egy része esetében (Kft2.) tettesként valósította meg cselekményeit, cselekményét 1 rb. költségvetési csalás büntettének kell minősíteni. (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont)
- [56] Az EBD 2017.B.13. számú eseti döntésben kifejtettek szerint a költségvetési csalás büntette az azzal érintett adónemek, bevallási időszakok számától függetlenül törvényi egység. Teljesen közömbös, hogy a terheltek az elkövetési magatartást hány adójogviszonyban tanúsították. A törvényhozó deklarált célja a költségvetési csalás törvényi tényállásának megalkotásával az volt, hogy törvényi egységet képezzenek a különböző adónemek kapcsán elkövetett cselekmények, ezért valamennyi, a

költségvetést károsító magatartást egy bűncselekmény tényállása alá vonta. Ugyanazon tettes költségvetési csalási cselekményei - függetlenül attól, hogy azt hány gazdasági társaság keretében valósította meg - egy rendbeli egységet képeznek.

- [57] A BH 2004.27. számú jogeset indokolása is irányadó. Az új Btk. hatálybalépésével sem változott aktualitása abban a részében, hogy a bűncselekmények nem képeznek halmazatot a gazdasági társaságok számához igazodóan. A Legfelsőbb Bíróság kimondta, hogy az adócsalási bűncselekmények minősítésénél azt is figyelembe kell venni, hogy a terhelt szándéka, cselekményéhez fűződő aktuális pszichés viszonya mely jogi tárgy megsértését célozza elsőképben, azaz mely jogi tárgyban okozott sérelemnek van a büntető igény érvényesítése szempontjából prioritása. Amennyiben az elkövető szándéka az állami költségvetésnek az adóhoz való egyoldalúan kikényszeríthető joga megsértésére irányul, a gazdasági társaságok elnevezésétől és tevékenységétől függetlenül a bűncselekmény minősítésekor az elsődlegesen védett jogi tárgy megsértését kell alapul venni. A másodlagosan védett jogi tárgy, az egyes adóalanyokkal szemben az adójogszabályokban megfogalmazott tényleges és adónemenkénti adóbevallási és adófizetési kötelezettség háttérbe szorul. Figyelmen kívül kell hagyni, hogy a vádlott több gazdasági társaság keretén belül kifejtett tevékenységgel sértette a költségvetés adóbevételeihez való jogát, mert az elsődleges jogi tárgyat vette célba a látszatra legitim társaságok keretén belül folytatott tevékenységgel, ezek a társaságok a fő, vagy kizárólagos tevékenységét így leplezték.
- [58] A további cselekmények minősítése mindkét felülbírálattal érintett vádlott esetében helytálló.
- [59] Osztotta az ítéletábra az ügyészi álláspontot tekintetben is, hogy az I.r. vádlott esetében a folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv.310.§ (1), (4) bekezdés), a 9 rb. - 2 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1), (3) bekezdés), adócsalás büntette (1978. évi IV. tv.310.§ (1) és (2) bekezdés) miatt indult büntetőeljárás megszüntetésére vonatkozó, valamint a II.r. vádlott esetében a 2 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV.tv.310.§ (1), (3) bekezdés) miatt indult büntetőeljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzni szükséges. Az alapügyben történt ügyészi vádelejtésre figyelemmel az akkor eljáró elsőfokú bíróság a fentebb írt bűncselekmények vonatkozásában a büntetőeljárást megszüntette, mely rendelkezés ellen az arra jogosultak nem jelentettek be fellebbezést, a részjogerő beállt, ezért a korábban eljáró ítéletábra a felülbírálatot már akkor mellőzte, az a továbbiakban nem képezte a vád tárgyát.
- [60] A törvényszék a büntetés kiszabás körében irányadó körülményeket többnyire feltárta. Az I.r. vádlott tekintetében további súlyosító körülmény a költségvetést károsító cselekmények üzletszerű elkövetése, mert az minősítő körülményként nem került megállapításra. Súlyosít a másokat bűnbe sodró szerepe is.
- [61]ár a költségvetést károsító cselekmény rendbelisége változott, mely kedvezőbb, a halmazat köre szűkült, és az időmúlás is tetemes, a másodfokú bíróság úgy látta, hogy I.r. vádlott cselekményének tárgyi súlya, társadalomra veszélyessége miatt büntetése nem enyhíthető. Esetében a Btk.80.§ (2) bekezdése szerinti irányadónak tekintendő középérték 10 év. A 7 év tartamú szabadságvesztés ezt nem éri el, melynek oka a tetemes időmúlás, és a további enyhítő körülmények. I.r. vádlottat utóbb 2 alkalommal is szabadságvesztésre ítélték, jogkövető magatartást a cselekmények elkövetése óta sem tanúsít. Az ítélet belső arányai szemben I.r. vádlott érvelésével megfelelőek. I.r. vádlott volt a cselekmény szervezője, mozgatója, a kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés nem eltúlzott.
- [62] A Btk. 35.§ (2) bekezdése szerint ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, annak végrehajtását fogházban, börtönben vagy fegyházban rendeli végrehajtani. A törvényszöveg átvételével az

elsőfokú bíróság büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezése megszövegezését a másodfokú bíróság e törvényhely szerint pontosította.

- [63] A cselekmények egy részében a Kft2. ügyvezetőjeként is bűncselekményt követett el az I.r. vádlott, a másodfokú bíróság helyt adva az ügyész erre irányuló fellebbezésének a Btk.52.§ (1) bekezdés b) pont és 54.§ a) pont alkalmazásával a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól is eltiltotta a Btk.53.§ (2) bekezdése alapján 5 év időtartamra.
- [64] A törvényszék nem jelölte meg, hogy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés, ezért azt pótlólag az ítéletábra az ítélet rendelkező részében feltüntette a Btk.33.§ (2) bekezdése alapján.
- [65] A II.r. vádlott esetében a törvényszék helyesen sorolta fel a büntetés kiszabás körében irányadó körülményeket. További súlyosító körülmény, hogy a vádlott jelen eljárás hatálya alatt is újabb bűncselekményt követett el, amely miatt jogerősen elmarasztalták. Esetében sem látott lehetőséget az ítéletábra enyhébb büntetés kiszabására. A II.r. vádlott büntetése próbaidőre felfüggesztésre került, ezen túl előzetes mentesítésben részesült. Az elkövetett cselekmények tárgyi súlya és a bűnösségi körülmények nem tesznek lehetővé enyhébb büntetés kiszabást még a nagymértékű időmúlásra figyelemmel sem.
- [66] Nem jelölte meg az elsőfokú bíróság, hogy milyen jogszabályhely alapján és miért látta indokoltnak e vádlott előzetes mentesítését. Az előzetes mentesítés az 1978. évi IV. törvény 104.§-án alapul. Az igen hosszú időmúlás miatt (a vádlott 12 évig állt eljárás hatálya alatt) jelentős érdek fűződik ahhoz, hogy megélhetése érdekében olyan munkát vállalhasson, amely erkölcsi bizonyítványhoz kötött. Az ítéletábra figyelmezteti II.r. vádlottat, hogy az 1978. évi IV.tv.104.§ (2) bekezdése szerint az előzetes mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.
- [67] A II.r. vádlott tekintetében nem került megjelölésre, hogy a szabadságvesztés büntetésből annak $\frac{3}{4}$ részének letöltését követően bocsátható legkorábban feltételes szabadságra annak esetleges végrehajtása esetén. (1978. évi IV. törvény 47.§ (1), (2) II. fordulat)
- [68] A járulékos rendelkezések többnyire helytállóak. Elmulasztotta a rendelkezést a törvényszék további 10 darab lefoglalt tárgyról, melyek lefoglalása megszüntetéséről az ítéletábra pótlólag rendelkezett a Be.320.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, és azok iratok közt kezelését rendelte el, míg a Kft1. bélyegzőit a Btk.72.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján elkobozni rendelte.
- [69] Elmulasztotta a törvényszék a rendelkezést a nyomozás során a Zrt1-től lefoglalt 25.440.480,- forintról. A Zrt1. kérte a lefoglalás megszüntetését a másodfokú eljárásban.
- [70] Az ítéletábra megállapította, hogy a vád keretei között helytállóan megállapított tényállás szerint e pénzösszeg a 8. tényállásban leírt bűncselekményhez kapcsolódása a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, ezért az összeg lefoglalását a másodfokú bíróság a Be.320.§ (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette, azt a lefoglalást szenvedő Zrt1. részére a Be.321.§ (1) bekezdése alapján kiadni rendelte.
- [71] Az elsőfokú ítélet a magánfél részére figyelmeztetést tartalmaz tanú5. volt XIII.r. vádlott tulajdonában álló zár alá vétellel érintett ingatlanhoz kapcsolódóan. E vádlott tekintetében az eljárás az alapügyben hozott 21.B.1072/2011/395. számú ítélet felülbírálata során jogerősen befejeződött felmentő rendelkezés meghozatala mellett, mert a fellebbezési főügyészség a bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta. Emiatt az ítéletábra jelen ügyben a zár alá vétellel kapcsolatos figyelmeztetéshez érdemben nem nyúlhatott. Felhívja ugyanakkor az elsőfokú bíróságot, mint döntésre jogosultat, hogy a zár alá vétellel kapcsolatos rendelkezést utólag tegye meg.

- [72] Észlelte az ítélőtábla azt is, hogy az ítélet fejrészában a törvényszék az ítélet alapjául olyan tárgyalási napokat is megjelölt, amely napok után a tárgyalást előlről kezdte, ezért e tárgyalási napok megjelölését a fejrészből mellőzte.
- [73] Az ítélőtábla a törvényszék ítéletét a felülbírálat tárgyát képező az I. r. és a II.r. vádlott tekintetében a Be.606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be.605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2020. január hó 30. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Kósa Zsuzsanna sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2019. május hó 24. napján kelt 1.B.400/2018/60-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.255/2019/20. számú ítéletével eszközölt változtatással az I.r. és a II.r. vádlott vonatkozásában 2020. január hó 30. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2020. január hó 30. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelél:

Hornyákné Sléder Ágnes
tiszttviselő